

Sygn. akt VII U 3034/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSR del. do SO Mirosław Major

Protokolant st.sekr. sądowy Joanna Antecka

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2016 r. w Poznaniu

odwołania **S. P.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.**

z dnia 22 października 2015 r., znak: (...) – 2015

w sprawie **S. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.**

o ustalenie kapitału początkowego

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala kapitał początkowy odwołującej na dzień 01 stycznia 1999 r. na kwotę 46 009,26 zł (czterdzieści sześć tysięcy dziewięć i 26/100 złotych), przy uwzględnieniu podstawy wymiaru kapitału początkowego w kwocie 379,70 zł oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na poziomie 31,10 %.

/-/ M. M.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 października 2015 r., znak: (...) - 2015, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. ustalił S. P. kapitał początkowy na dzień 01 stycznia 1999 r. Wartość kapitału początkowego wyniosła 29 381,22 zł. Do ustalenia wysokości kapitału Zakład przyjął: 1) podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 80,46 zł (podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 6,59 % ustalonego z lat 1977-1986 przez kwotę bazową 1 220,89 zł, tj. $6,59\% \times 1\,220,89\text{ zł} = 80,46\text{ zł}$), 2) okresy składkowe: 1 rok, 2 miesiące, 24 dni tj. 14 miesięcy i okresy nieskładkowe: 5 lat, 11 miesięcy, 29 dni tj. 71 miesięcy, 3) współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31.12.1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 45,45%, 4) średnie dalsze trwanie życia wyniosło 209 miesięcy,

5) wartość kapitału początkowego obliczono:

$293,01\text{ zł} \times 45,45\% = 133,17\text{ zł}$,

$(14\text{ miesięcy składkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 80,46 = 1,22\text{ zł}$,

$(71\text{ miesięcy nieskładkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 80,46 = 6,19\text{ zł}$,

razem 140,58 zł

140,58 zł x 209 miesięcy = 29 381,22 zł.

W załączniku do decyzji organ rentowy poinformował, że okres zatrudnienia w Państwowym Gospodarstwie Rolnym S. potwierdzony zaświadczeniem z Filii Archiwum Zakładowego w Ł. z dnia 17.06.2014r. nie został uwzględniony z uwagi na braki formalnoprawne, tj. brak daty urodzenia.

Od powyższej decyzji odwołała się S. P., wnosząc o ponowne przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w PGR S.. Odwołująca dołączyła także umowę o pracę i kserokopię legitymacji ubezpieczeniowej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując w całości argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

W piśmie z dnia 19.01.2016 r. pozwany wskazał, że w związku z dostrzeżonymi błędami w decyzji z dnia 22.10.2015 r. wydał w dniu 12.01.2016 r. decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego. Decyzja ta nadal jednak nie zawiera doliczenia spornego okresu zatrudnienia w PGR S..

W trakcie rozprawy w dniu 9.06.2016 r. odwołująca wskazała, że nie wносиła odwołania od decyzji z dnia 12.01.2016 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. P. urodziła się w dniu (...)

W latach 1973-1977 odwołująca była zatrudniona jako pracownik sezonowy w Państwowym Gospodarstwie Rolnym S.. Odwołująca wykonywała prace fizyczne – przy suszarni trawy, kukurydzy.

Zgodnie z zaświadczeniem wystawionym przez Oddział Terenowy Agencji Nieruchomości Rolnych w S. Filia Archiwum Zakładowego w Ł. z dnia 17.06.2014 r., sporządzonym na podstawie list płac odwołująca pracowała w PGR S. w okresach: od maja do grudnia 1973 r., od maja do grudnia 1974 r., w styczniu 1975 r., od kwietnia do grudnia 1975 r., od stycznia do grudnia 1976 r., od maja do października 1977 r.

Wynagrodzenie odwołującej wynosiło:

- za maj 1973r.: 2 345 zł,
- za czerwiec 1973r.: 2 443 zł,
- lipiec 1973r.: 1 632 zł,
- sierpień 1973r.: 1 293 zł,
- wrzesień 1973r.: 2 065 zł,
- październik 1973r.: 1 724 zł,
- listopad 1973r.: 1 502 zł,
- grudzień 1973r.: 762 zł,
- za maj 1974r.: 1 502 zł,
- za czerwiec 1974r.: 2 120 zł,
- lipiec 1974r.: 932 zł,

- sierpień 1974r.: 1 861 zł,
- wrzesień 1974r.: 1 591 zł,
- październik 1974r.: 2 568 zł,
- listopad 1974r.: 1 801 zł,
- grudzień 1974r.: 1 978 zł,
- za styczeń 1975r.: 1 019 zł,
- za kwiecień 1975r.: 59 zł,
- za maj 1975r.: 2 251 zł,
- za czerwiec 1975r.: 2 165 zł,
- za lipiec 1975r.: 1 793 zł,
- za sierpień 1975r.: 2 436 zł,
- za wrzesień 1975r.: 2 040 zł,
- za październik 1975r.: 2 164 zł,
- za listopad 1975r.: 1 765 zł,
- za grudzień 1975r.: 1 196 zł,
- za styczeń 1976r.: 1 358 zł,
- za luty 1976r.: 1 602 zł,
- za marzec 1976r.: 1 486 zł,
- za kwiecień 1976r.: 1 722 zł,
- za maj 1976r.: 2 398 zł,
- za czerwiec 1976r.: 3 136 zł,
- za lipiec 1976r.: 1 087 zł,
- za sierpień 1976r.: 2 652 zł,
- za wrzesień 1976r.: 2 433 zł,
- za październik 1976r.: 1 920 zł,
- za listopad 1976r.: 1 674 zł,
- za grudzień 1976r.: 1 853 zł,
- za maj 1977r.: 2 629 zł,
- za czerwiec 1977r.: 2 704 zł,

- za lipiec 1977r.: 2 316 zł,
- za sierpień 1977r.: 2 552 zł,
- za wrzesień 1977r.: 2 114 zł,
- za październik 1977r.: 517 zł.

Nadto odwołująca otrzymała tytułem funduszu premiowego: w 1973 r. kwotę 1 007 zł, w 1974 r. kwotę 2 573 zł, w 1975 r. kwotę 309 zł, w 1976 r. kwotę 2 282 zł, w 1977 r. kwotę 1 270 zł.

Legitymacja ubezpieczeniowa odwołującej zawiera wpisy o zatrudnieniu odwołującej w PGR S. z dnia: 4.12.1973r., 27.05.1974r., 3.05.1975r., 23.09.1975r., 17.12.1975r., 12.07.1976r., 17.12.1976r., 11.05.1977r.

Decyzją z dnia 22.10.2015 r. pozwany organ rentowy ustalił S. P. ponownego kapitał początkowy na dzień 01 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 80,46 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy Zakład przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lata kalendarzowych, tj. od 1.01.1977r. do 31.12.1986r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 6,59 %. Organ rentowy uwzględnił okresy składkowe w wymiarze: 1 roku, 2 miesiące, 24 dni, tj. 14 miesięcy i okresy nieskładkowe w wymiarze: 5 lat, 11 miesięcy, 29 dni tj. 71 miesięcy.

Wartość kapitału początkowego wyniosła 29 381,22 zł.

Organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia w Państwowym Gospodarstwie Rolnym S. z uwagi na braki formalne zaświadczenia z dnia 17.06.2014 r., tj. brak daty urodzenia odwołującej.

W związku z błędnym przyjęciem w decyzji z dnia 22.10.2015 r. okresów nieskładkowych i okresu urlopu macierzyńskiego decyzją z dnia 12.01.2016 r. pozwany organ rentowy ponownie ustalił S. P. kapitał początkowy na dzień 01 stycznia 1999 r.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 78,14 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1977 r. do 31.12.1986 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 6,40%. Organ rentowy uwzględnił okresy składkowe w wymiarze: 1 roku, 2 miesiące, 22 dni, tj. 14 miesięcy i okresy nieskładkowe w wymiarze: 6 lat, tj. 72 miesięcy.

Wartość kapitału początkowego wyniosła 29 347,78 zł.

W toku postępowania organ rentowy został zobowiązany do hipotetycznego przeliczenia wartości kapitału początkowego odwołującej przy uwzględnieniu okresu zatrudnienia w PGR S..

Na podstawie dokonanego przez pozwanego na żądanie Sądu hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego odwołującej stwierdzono, że do ustalenia wysokości kapitału należy przyjąć:

1) podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 379,70 zł (podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 31,10 % ustalonego z lat 1973-1982 przez kwotę bazową 1 220,89 zł, tj. $31,10\% \times 1220,89 \text{ zł} = 379,70 \text{ zł}$),

2) okresy składkowe: 4 lata, 9 miesięcy tj. 57 miesięcy i okresy nieskładkowe: 6 lat, tj. 72 miesiące,

3) współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31.12.1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 57,01%,

4) średnie dalsze trwanie życia wyniosło 209 miesięcy,

5) wartość kapitału początkowego obliczono:

$293,01 \text{ zł} \times 57,01\% = 167,06 \text{ zł}$,

$(57 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 379,70 = 23,47 \text{ zł}$,

$(72 \text{ miesiące nieskładkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 379,70 = 29,62 \text{ zł}$,

razem 220,14 zł

$220,14 \text{ zł} \times 209 \text{ miesięcy} = 46 009,26 \text{ zł}$.

Wartość kapitału początkowego wyniosła 46 009,26 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy (k. 3, 13-16, 32, 46), dokumentów zgromadzonych w aktach (...) (...) - (...) oraz na podstawie zeznań odwołującej (k. 50).

Sąd przyjął, że dokumenty (oraz ich kserokopie) stanowiące podstawę niniejszego rozstrzygnięcia są prawdziwe i wiarygodne. Nie ma bowiem żadnych podstaw do ich kwestionowania z urzędu, a żadna ze stron nie podniosła zarzutu ich nieprawdziwości.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującej, uznając je za spójne i logiczne. Odwołująca w przekonujący sposób opisała okoliczności związane z zatrudnieniem w PGR S.. Jej zeznania pozostawały w zgodności z treścią zgromadzonych w sprawie dokumentów, w tym z zaświadczeniem z dnia 17.06.2014r. i adnotacjami o zatrudnieniu w legitymacji ubezpieczeniowej.

Sąd zważył, co następuje :

Odwołanie okazało się zasadne.

Ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2015 r. poz. 748 ze zm.) stanowi w art. 173 stanowi, iż:

1. Dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

2. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat.

3. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy...

Art. 174 tejże ustawy stanowi w ustępie 1, że kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12, a w kolejnych:

2. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2 (art. 174 ust. 2a cyt. ustawy).

3. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999r. ...

7. Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998r.

8. Przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r.

Art. 175 ust. 4 stanowi, że ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114.

W niniejszej sprawie spór dotyczył uwzględnienia przy ustalaniu wartości kapitału początkowego odwołującej okresu zatrudnienia w PGR S. w latach 1973-1977.

W wyroku z dnia 25.07.1997r. sygn. II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342 Sąd Najwyższy wskazał, że w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984 r w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń. Z kolei w wyroku z dnia 18 sierpnia 1993 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku (sygn. III Aur 294/93, Przegląd Sądowy 1994/3 poz. 6) uznał, że w postępowaniu przed sądem, także wówczas, gdy przedmiotem sporu jest podstawa wymiaru świadczeń ubezpieczeniowych, fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie mogą być dowodzone wszelkimi dostępnymi środkami, a do sądu należy ocena ich wiarygodności. Podobne stanowiska zostały wyrażone także w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4.03.1997r., sygn. III AUa 105/97 oraz w wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19.01.1994r., sygn. III AUa 494/93, PS-wkł. 1994/6/18.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego bezspornie wynika, że odwołująca w latach 1973-1977 (w okresach szczegółowo wskazanych w zaświadczeniu z dnia 17.06.2014 r.) była pracownikiem sezonowym PGR S.. Fakt ten potwierdza nie tylko treść spornego zaświadczenia z dnia 17.06.2014 r. sporządzonego na podstawie list płac, ale także adnotacje w legitymacji ubezpieczeniowej odwołującej. Okoliczności związane z powyższym zatrudnieniem znalazły również potwierdzenie w wiarygodnych zeznaniach odwołującej.

W ocenie Sądu, brak wpisania w zaświadczeniu z dnia 17.06.2014 r. daty urodzenia nie powoduje, że spornego okresu zatrudnienia nie można uwzględnić do ustalenia podstawy wartości kapitału początkowego. Skoro z wyżej wymienionych dowodów bezsprzecznie wynika, że odwołująca pracowała w PGR S., nie było wątpliwości, że zaświadczenie z dnia 17.06.2014 r. dotyczyło odwołującej. Niezaliczenie tego okresu do stażu pracy byłoby dla odwołującej krzywdzące. Zebrane dowody są spójne, precyzyjne i nie budzą wątpliwości.

Pozwany niesłusznie zatem pominął przy ustalaniu kapitału początkowego odwołującej okres zatrudnienia odwołującej w PGR S. w latach 1973-1977.

W oparciu o hipotetyczne wyliczenie kapitału początkowego sporządzone przez pozwanego i uwzględniające w/w okres Sąd ustalił, że kapitał początkowy odwołującej wyniesie na dzień 1.01.1999r. 46 009,26 zł (przy uwzględnieniu podstawy wymiaru kapitału początkowego w kwocie 379,70 zł oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na poziomie 31,10%). Szczegółowe wyliczenie wartości kapitału zostało przedstawione w stanie faktycznym uzasadnienia i nie wymaga w tym miejscu powtórzenia.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy - na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. - zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił kapitał początkowy odwołującej na dzień 1 stycznia 1999 r. na kwotę 46 009,26 zł, przy uwzględnieniu podstawy wymiaru kapitału początkowego w kwocie 379,70 zł oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na poziomie 31,10 %.

/-/ M. M.